

Er Institut d'Aran trionfe en Concors de Ràdio Escolar en Francés

(Aquest escrit, entà savorar-lo ben, lo cau liéger en votz nauta, ei coma un guidon de ràdio, e cau hèr-ne ua bona entonacion. A d'èster liejut damb entusiasme e que se nòte que se sent un san orgulh de èster part der Institut d'Aran).

(musica)

1,2 e 3
En antena !

“Ací era ràdio escolara d'Aran, vos informi qu'eth nòste Institut a arrasat e s'a emportat dus des tres prumèrs prèmis deth Concors de Ràdio Escolar en lengua francesa.

L'intrepid grop de dusau de bachellierat, compost per Guillem Piris, Melanie Marchal, Noemí Llaveró, Carmen García, Borja Ruiz e Yolanda Brea an guanhats un viatge a París !!!!

Damb eth sòn magnific programa “Un repas avec avec de recettes spéciales” an superat es sies grops dera sua categoria e damb 62 punts, s'an plaçats prumèrs per devant dus auti, tanben magnifics programes, eth der IES Gabriel Ferrater de Reus (60 punts) e er IES Les Vinyes de Santa Coloma de Gramanet (58 punts).

Tanben eth fabulós grop de dusau d'ESO der Institut d'Aran, format per Marta Cester, Anna Parfion, Maria Riart, Laura Ribes e Aitor Santibáñez an guanhats eth prumèr prèmi dera sua categoria. Eth grop guanhe ua pasta e ua carretada de libes, camisetes e mapes. Guanhen 200 cuques, nomentades èuros, entà hèr çò que volguen.

Aquest grop a a allucinat en tot aufrir eth sòn programa de ràdio: “Le lycée, c'est genial!”. Damb aquest títol e contengut, anaue cantat que guanharien. Damb tanben 62 punts, an superat ar IES Bruguers de Gavà (60 punts) e a l'IES Altafulla dera poblacion d'Altafulla dera comarca deth Tarragonés. (58 punts).

Es dus grops guanhadors deth nòste Institut an estat ensenhadi, entrenadi, susvelhadi e mimadi pera sua professora de lengua francesa Fabi Medan. Fabi coma la coneishem, e Fabienne coma s'escriu ena paperalha oficiala.

Eth Concors de Ràdio Escolar en lengua francesa, qu'ère era sua tresau edicion, l'organize era Associacion de Professors de Francés de Catalonha, qu'ei presidida per Carolina Vicente.

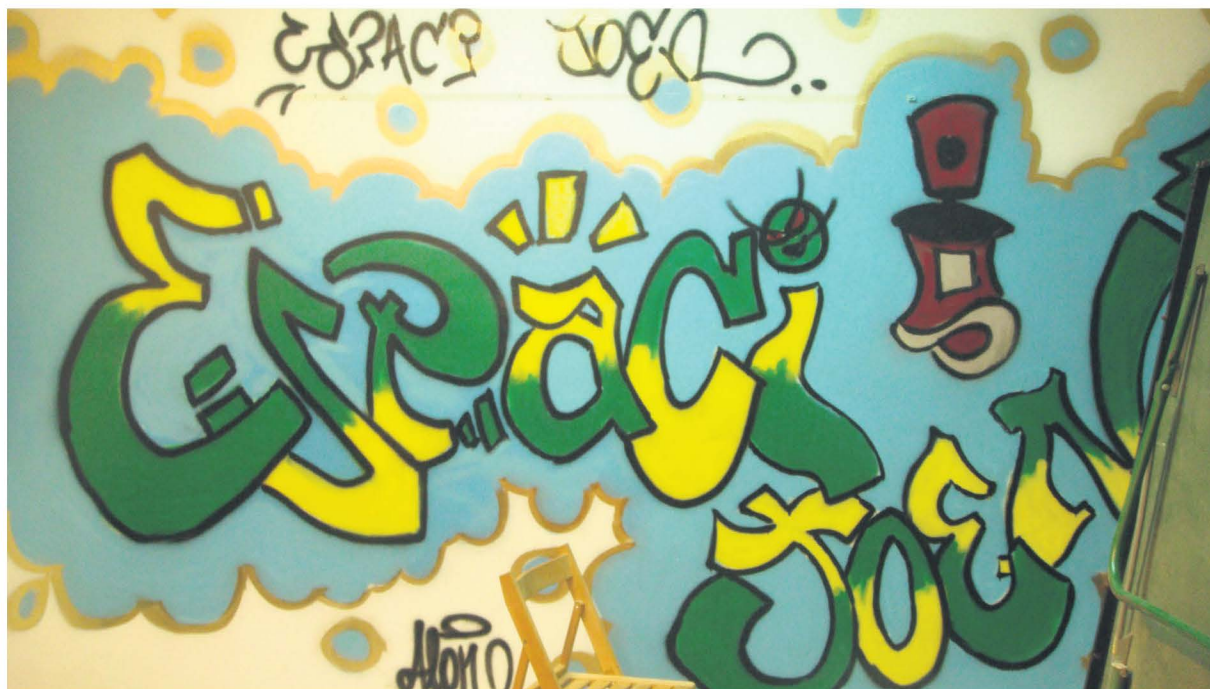
Es prèmis se liurèren en Institut Francés de Barcelona, dus dies abans deth passat Sant Jordi.

Felicitats as guanhadors e guanhadores !!!
Es nòstes felicitacions especiaus ara professora Fabi !!! ”.

Enquia un aute succès der Institut !

Vos a informat era ràdio escolara d'Aran

(Musica) ●

Espaci joen

Eth 18 d'octobre de 2006 se metec en marcha er Espaci Joen de Vielha e Mijaran sitat ena Av. Pas d'Arró nº7 de Vielha!!

Ei equipat damb un fotbòl de taula, ua taula de ping-pong, un espaci entà hèr es talhèrs, e tanben dispasam de cinc ordinadors damb accés a internet gratuït. Es talhèrs càmbien cada trimesadèr e en ostiu premanim ua programacion especifica.

Er Espaci tanben ei un punt d'informacion a on se trape informacion diuèrsa e actuau sus es tèmes d'interès que mos tanhen a nosati, es joeni!!!

Auem artenhut, a trauès der Espaci Joen, qu'es joeni que participen d'eth, agen un lòc a on poguen amassar-se, dar era sua opinion, aportar idèes...Auem artenhut qu'er Espaci Joen sigue un lòc d'eri. Es joeni, sustot es quaus comprenen es edats de 15, 16, 17 ans...an de besonh senter-se indentificadi damb quauquarren: ua mòda, un tipe de musica, un lòc...Creen un "sentiment d'apertenéncia", un ligam... Er Espaci Joen seguís aguesta linha tan importanta entada eri

A part de totes es activitats e toti es talhèrs que se hèn en Espaci Joen, a jo coma Educadora Sociu e Tecnica de joenessa der Ajuntament de Vielha e Mijaran, ua des causes que m'impòrten ei eth contacte dirècte damb es joeni. Es sues inquietuds, es sues demandes...- Eth dia a dia damb eri me hè veir es sòns besonhs e era sua realitat. Realitat que jo è presenta pera mia edat, mès qu'en fòrça ocasions, mos desbrembam d'era....¿¿Joeni = a problema sociu?? Per qué??...A viatges tendem a generalizar e pensar que toti es joeni son iguals: toti se dròguen, sonque vòlen gèsser de hèsta, non les interèsse eth trabalh, non an motivacions... e mès prejudicis que non son cèrti... es joeni son e èm es que podem cambiar era societat, èm eth futur e per supausat èm eth present. Des der Espaci Joen e des deth departament de joenessa der Ajuntament de Vielha e Mijaran, hèm tot çò possible entà escotar-les, entà ajudar-les e entà hèr-les particips d'aguesta societat e per supausat deth nòste municipi. Es joeni èm mès qu'ua bièra, èm mès qu'un videojòc, èm mès qu'ua net de hèsta....èm experiéncia, èm cultura, èm aprendissatge, èm sapiença, èm fòrça....e sustot èm CAMBI!!

Des d'ací vos convidi a cambiar amassa e a participar der Espaci Joen!!! Entà quinsevolh consulta : espacijoeni@vielha-mijaran.org

Demori veder-vos fòrça lèu a toti!!

Mª Cinta Castillo Rodriguez
Tecnica de Joenessa der Ajuntament de Vielha e Mijaran.

ERA COLOMNA

Espaci dubèrt a totes es opinions

GOJATES, ESPÒRT E "ESO"

En pògui dies è pogut liéger un parelh de trabalhs de recèrca sus er espòrt en Aran en edat infantila. Er un, a coma basa er esquí aupin ena estapa d'alevins en Aran. Er aute, ei un estudi sus era practica esportiva des escolans en generau, dehòra e laguens dera escòla.

Ja hè uns mesi era premsa parlaue d'un estudi realizat peth professor Josep Pons der INEFC sus era practica der espòrt escolar en Lhèida ciutat. Destacaue que Lhèida ei lidèr en activitat esportiva escolara alevin, ena edat d'11 ans. Sorprenentament, aguesta practica dequè rapidaments damb eth creishement des mainatges. Eth moment clau sembla èster era sua incorporacion ara etapa dera ESO.

Aguestes donades dera ciutat de Lhèida, pòden èster restacades damb es que se desprenen des trabalhs relatius a Aran, e curiosaments es porcetatges sus era practica esportiva per edats, son similares. Donques, poderiem mostrar-mos satisfèti deth nivèu d'espòrt practicat entre es mainatges aranesi, referenciadi damb eth lideratge dera ciutat de Lhèida. Tot açò, me cau cohestrar, dempús de hèr ua passada rapida per cadun des estudis.

Mès, çò qu'ei ua donada evident e contrastabla, ei eth descens dera practica en arribar ena ESO, sigue a a on sigue, e sustot entre es gojates. Podem pensar que parlam de territòris diuèrsi, que plana e montanha son diferents, qu'es possibilitats e es dinamiques pòden condicionar es resultats, mès en aguest cas, era evidéncia ei aguesta: son pògues es gojates de segondària que hèn espòrt.

Aguesta donada non ei naua. Un des objectius deth Plan der Espòrt ena Escòla que promò eth Conselh Catalan der Espòrt ei precisament incrementar era participacion en espòrt escolar en orari non lectiu en segondària. Laguens d'aguest Plan, e dempús deth passat cors s'an creat es diferents Agropacions Esportives enes escòles d'Aran. Laguens d'un temps poderam parlar de resultats mès peth moment er espòrt va tà dauant entre es gojates dera ESO qu'an assolit ua equipa de voleibòl e ua de fotbòl femenin, entre d'auti. Tà deuant! ●

Núria Perramon Palacios
Directora ETEVA

Adolescents en Aran e en mon: ua reflexion

(Prumèra part)

Parlam soent dera dificultat de comunicar-mos damb es adolescents. Tau còp auríem d'escotar-les e observar-les mès.

Era adolescència enes païsi desvolopadi signifie un periòde d'aprendissatge e de formacion dera identitat d'adult, qu'a trauès d'uns estudis s'elabòre pendent un projècte professionau. Enes nòstes societats, era implantacion dera educacion obligatòria, atau coma era extension dera escolarizacion, amassa damb es dificultats entà trobar trabalh, alonguen era dependència economica des adolescents e joeni e retarden eth bastiment deth sòn pròpri projècte professionau e personau. En quauqui casi era dificultat per trobar un trabalh estable condusís es joeni a seguir en ua situacion de transicion cap ara vida adulta que s'esperlongue enquias 27 o 28 ans e quitament mès. Enes societats occidentaus era adolescència ei un periòde de transicion e de formacion qu'eth procès educatiu a en eth ua foncion clau. Era formacion escolara ei un des èishi conductors que deuerie convertir as adolescents enes joeni deth futur dera nòsta organizacion social e forma de vida. Per açò ei basic escotar çò qu'es adolescents pensen des estratègies que s'an de besonh entà ua convivència, enes contorns escolars e socials, enes qu'es adolescents en siguen particips.

Es adolescents en Aran pas sonque viuen un periòde malaisit a causa des dobles, cambiaments e rèptes que compòrte era adolescència, entre eri eth desvelhar sexuau e era descubèrta der aute, mès tanben es frustracions creades per a falta d'alternatiues concrètes, d'òci e formatives. Entàs adolescents autoctòns arténher un emplec permanent entà atau auer accés a ua vida estable e damb seguretat economica signifie bastir-se un futur e tanben èster capaci d'obtier es "objèctes" que soslinhen er auer superat moments clau deth sòn desvolopament. Coma per exemple, poder crompar-se ua mòto o un coche e mès endauant un pis o ua casa. En sòn imaginari collectiu, era mòto, eth coche e eth pis son "possessions" que mòstren era sua capitada en sòn procès de maturitat.

Escotar çò qu'es adolescents exprimissen e pas trèir conclusions a priori, sus es alternatiues que se les pòden aufrir, ei un des aspèctes mès importants dera reflexion critica sus eth papèr dera educacion formau e informau enes vides des gojats e gojates ena nòsta societat.

En contèxt globau en que se mòn es adolescents, en quau son immergides es societats occidentaus, cau reïterar qu'eth procès d'aprendissatge en se madeish deuerie èster capaç de modificar es nòsti plantejaments inicials e èster disposadi ath cambiament, ara negociacion. Pas sonque en contèxt educatiu senon en toti es entorns er èster

"Donques ei eth nòste guardar eth que fôrça viatges barre as auti enes sues apertiences mès limitades, e ei tanben eth nòste guardar eth que pòt liberar-les"

Amin Maalouf, Identitats assassines

dubèrti a qu'eth contacte damb ua cultura naua, damb ua cosmovision distinta mos aufrissen un cambiament, un replantejament dera nòsta forma etnocentrica de viuer era quotidianetat se pòt viuer coma un enriquiment des nòstes vides. Mès, ei malaisit, autraments pendent era adolescència es barrères socials e es normes familhaus e educatives mos empedissen soent daurir-mos a d'autes manères de veir eth mon.

Aguest cambiament signifie qu'encludidi aqueri adolescents que, a causa de condicionaments de marginalitat e anomalia social, pas an era possibilitat d'imaginar en un futur damb un trabalh fix e ua vida estable, objectius ambrecs d'arténher pas sonque entada eri senon entà un numerò important des adolescents, era alternatiua d'accedir a ua melhora social a d'èster ua realitat. An d'auer era seguretat que pòden participar damb plen dret enes possibles cambiaments en projècte educatiu. Per supausat cau assegurar-se qu'aguest plan utopic age en compde aumens quate concrecions que limiten era sua realizacion.

Era prumèra ei que tostemp cau explicitar es diferències de genres en hèr prepauses pr'amor qu'encara qu'a nivèu institucional e en marc dera coeducacion es gojates an es madeishes possibilitats qu'es gojats, en realitat pas arribe atau, pr'amor que pas se les aufrissen exactaments es madeishes alternatiues, e encara que se les aufrissen pas son soent es quaus reauments les daurien camin a naues possibilitats laboraus e professionaus. Era dusau ei que cau assumir era desigualtat social e es possibilitats reaus d'insercion laborau, pr'amor que viuem en ua societat damb estructures precàries a nivèu d'aufrir possibilitats. Ei a díder, qu'es discorsi institucionaus pas presenten ua viabilitat reau pr'amor que non son, ena majoria des cassi, estacadi concrètements as discorsi deth carrèr, o en aguest cas des alumnes e deth professorat des centres d'educacion segondària e bachillerat. Era tresau ei constatar un còp mès qu'es gojats e gojates que viuen en condicions de marginalitat pas an reauments accés a ua melhora social. Era quatau ei qu'eth nòste entorn pas facilite era participacion activa de toti es sectors socials, as quaus apertien es adolescents, enes decisions locals, a nivèu de municipi, ne tanpòc era participacion creativa enes contorns ludics, esportius e culturals de toti es collectius presentis en barri o pòble. Atau, les dam as adolescents ua estructura social desigual e cambianta ena que non i a pas possibilitat de cambiament reau entà desvolopar projèctes interescolars entre diuersi centres e damb era participacion activa des educadors e es adolescents entà aufrir ar alumnat un contèxt propici entara interaccion social.

Nora Muntañola Thornberg
Antropològa social

Fotografia dera exposicion "El efímero arte de Cronos" de Juanjo Jové, professor emerit de Psicologia Evolutiva e Educativa dera Facultat de Ciències dera Educacion dera Universitat de Lleida.

***Pr'amor que toti
meritam ua
oportunitat***

Integracion Laborau

Gràcies ath programa INCORPORA dera Òbra Sociau "La Caixa", 6.020 empreses an dat ua oportunitat a 16.780 persones en risc d'exclusion. Ei per açò qu'era Òbra Sociau "La Caixa" vò arregraïr era sua implicacion a empreses, a entitats sociaus e, especiaument as sòns clients.

Informa-te'n e participa-i. www.laCaixa.es/ObraSocial · 902223040

***"Abans sonque vedien es mies limitacions,
ara me ven coma un treballador mès."***

ÒBRA SOCIAU · ERA ANIMA DE "LA CAIXA"